

การพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์

กรณีศึกษา : สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี

Personnel development in electronic

*case submission, case study : Prachinburi Provincial Attorney Office.*¹

ชนันทพร คำเงิน²

ผศ.ดร.มุฮัมหมัดอิลยาส หญ้าปรัง³

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ กรณีศึกษา : สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคลากรในสำนักงานอัยการสูงสุดให้มีประสิทธิภาพในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นระบบที่ใช้จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับคดี เพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และมีความน่าเชื่อถือ เพื่อให้ได้ระบบงานที่มีความมั่นคงปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการกำหนดนโยบายและวางแผนงานของสำนักงานอัยการสูงสุด เพิ่มศักยภาพการให้บริการประชาชนให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มตัวอย่างกรณีศึกษาในสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ พนักงานอัยการ ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ นิติกร และเจ้าหน้าที่ธุรการที่เกี่ยวข้องกับสารบบคดีอาญาในรูปแบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง

¹ บทความเรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ กรณีศึกษา : สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งได้ผ่านการสอบเรียบร้อยแล้ว โดยอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผศ.ดร.มุฮัมหมัดอิลยาส หญ้าปรัง

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต โครงการสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

จากผลการศึกษาเรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีมีการปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยระเบียบปฏิบัติงานธุรการเกี่ยวกับคดีอาญา ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2547 ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ 2561 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2561 และระเบียบคณะกรรมการอัยการว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการธุรการ สำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ. 2553 ทำให้พบสภาพปัญหาที่สำคัญหลัก ๆ คือ ความล่าช้าในการใช้งานระบบฯ การออกแบบหน้าจอและกระบวนการทำงานไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการปฏิบัติงานจริงการออกรายงานสำหรับผู้บริหารมีข้อมูลไม่ครบถ้วน ไม่เป็นปัจจุบัน และบางส่วนไม่สามารถออกรายงานได้ ซึ่งระบบดังกล่าวยังไม่รองรับงานสารบบคดีในบางส่วน เช่น สารบบอุทธรณ์ สารบบฎีกา และสำนักงานต่าง ๆ ที่ตั้งใหม่ นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี ควรดำเนินการ ดังนี้

1. สร้างข้อตกลงระหว่างสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีกับพนักงานสอบสวนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีในการรับ-ส่งสำนวน
2. มีการจัดการสำนวนเป็นขั้นตอนและมีการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ควบคู่ไปกับการลงคัมในสมุดสารบบอีกขั้นตอนหนึ่ง
3. มีโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ธุรการที่ทำเกี่ยวกับสารบบคดีและบุคลากรให้เข้าใจในระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์
4. มีการจัดเก็บสำนวนให้เป็นระเบียบและจัดสรรอุปกรณ์ในการจัดเก็บสำนวนให้เพียงพอกับปริมาณสำนวน
5. มีการทำลายสำนวนตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2547

คำสำคัญ บุคลากร กฎหมาย สารบบความ คดีอิเล็กทรอนิกส์ สารบบความอาญาปรากฏตัวผู้ต้องหา (ส.1) สารบบความอาญาปรากฏตัวผู้ต้องหาที่ไม่ได้ส่งตัวมา (ส.2) สารบบความอาญา

ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำผิด (ส.3) สารบบฟ้องความอาญา (ส.4) สารบบฟ้องความอาญา
ด้วยวาจา (ส.4 วาจา)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบัน โลกได้เปลี่ยนแปลงไปจากในอดีตที่ผ่านมาอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมก่อให้เกิดความทันสมัยมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้การใช้ชีวิตในสังคมก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เมื่อมนุษย์มีการติดต่อสื่อสารด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่มีขีดจำกัด และการติดต่อสื่อสารที่มีได้หลากหลายวิธีการรับรู้ข่าวสารก็มีความรวดเร็วได้จากสื่อต่าง ๆ มากมาย อาทิเช่น วิทยุ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ โดยการเชื่อมต่อผ่านระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โทรศัพท์มือถือ เมื่อมีการติดต่อสื่อสารก็มีการรับเอาวัฒนธรรมที่เราไม่คุ้นเคยเข้ามาผสมผสานกับวัฒนธรรมไทย ทำให้วิถีชีวิตประเพณีวัฒนธรรมของคนไทยก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย จึงทำให้บางครั้งไม่สามารถแยกแยะได้ว่าข่าวสารข้อมูลที่รับรู้ สิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิด สิ่งไหนดี สิ่งไหนไม่ดี จนกลายเป็นค่านิยมมีพฤติกรรมการลอกเลียนแบบว่าการเอาชนะและอยู่เหนือคนอื่นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และไม่สนใจว่าจะมีผลอะไรเกิดขึ้นตามมาอย่างไร จนทำให้มนุษย์ขาดคุณธรรมจริยธรรมอย่างรุนแรงทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมามากมาย เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศ ปัญหายาเสพติด ปัญหาท้องก่อนวัยอันควร หลักจริยธรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นในสังคมไทย เพราะจะทำให้รู้ถึงหลักแห่งความดีงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานราชการต่าง ๆ จำเป็นต้องมีจริยธรรมในการปฏิบัติงาน

สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีจะต้องมีความพร้อมในการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรและมีความพร้อมในด้านงบประมาณเพื่อการดำเนินงานตามนโยบายของส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายซึ่งจำเป็นที่จะต้องมีการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญด้านอาชีพ อันเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานและการแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในองค์กรเพื่อให้สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับที่จะต้องรับผิดชอบต่อการจัดการทรัพยากรมนุษย์ องค์กรใดจะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้นย่อมต้องขึ้นอยู่กับบุคลากรขององค์กร นอกจากนี้บุคลากรในสำนักงานจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่องานนั้น ๆ “บุคลากร” จึงถือเป็นหัวใจสำคัญในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้

คำถามการวิจัย

สารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ให้ประโยชน์อย่างไรในทางปฏิบัติแก่งานภายในสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี และประชาชนได้รับประโยชน์อย่างไรจากสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์อาญาภายในสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี
2. เพื่อศึกษาและพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการเพิ่มขีดสมรรถนะและประสิทธิภาพให้แก่บุคลากรภายในสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตในทางเนื้อหา แนวทางการพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอาญาภายในสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี ด้านการรับ – ส่งสำนวน ด้านการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ ด้านการค้นหาสำนวนและด้านสถานะของสำนวน
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษานี้กำหนดพื้นที่ คือ สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี
3. ขอบเขตด้านประชากร ผู้วิจัยได้กำหนดด้านประชากรที่จะทำการสัมภาษณ์ คือ พนักงานอัยการ ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ นิติกร และเจ้าหน้าที่ธุรการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารบบคดีอาญาและการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ ภายในสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

สำนักงาน หมายถึง สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี

บุคลากร หมายถึง ข้าราชการฝ่ายอัยการ ได้แก่ ข้าราชการอัยการ ข้าราชการธุรการ และจ้างเหมาบริการของสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี

แนวทางในการพัฒนาบุคลากรในการจัดการสารบบคดีอาญาและการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแผนไว้แล้วเกี่ยวกับข้อมูลคดีอาญาที่ส่งมายังพนักงานอัยการให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. มีฐานข้อมูลสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความถูกต้อง และเชื่อถือได้
2. ลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน เช่น ระบบสามารถพิมพ์หน้าปกสำนวนคดีต่าง ๆ ได้จากระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์
3. สามารถค้นหาหรือสอบถามข้อมูลจากระบบได้เนื่องจากการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการลงข้อมูลครบถ้วนของเจ้าหน้าที่
4. ระบบสามารถประมวลผลเพื่อออกรายงานต่าง ๆ ได้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ในการออกรายงานประจำเดือน
5. ระบบสามารถรองรับการแลกเปลี่ยน/เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอก คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์
กรณีศึกษา :สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถนำเสนอรายละเอียดหัวข้อต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการฝ่ายอัยการและบุคลากรของสำนักงานอัยการสูงสุดและแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

คุณธรรมจริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของคนทุกคนและทุกวิชาชีพ หากบุคคลใดหรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักยึดเบื้องต้นแล้วก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งวิชาชีพนั้น ๆ ที่ยิ่งกว่านั้นก็คือการขาดคุณธรรมจริยธรรมทั้งในส่วนบุคคลและส่วนวิชาชีพ อาจมีผลร้ายต่อตนเอง สังคม และวงการวิชาชีพในอนาคตได้อีกด้วย

จริยธรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นในสังคม ที่จะนำความสุขสงบและความเจริญก้าวหน้ามาสู่สังคมนั้น ๆ เพราะเมื่อคนในสังคมมีจริยธรรม จิตใจก็ย่อมสูงส่ง มีความสะอาดและสว่างในจิตใจ จะทำงานใดก็ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน ไม่ก่อให้เกิดทุกข์แก่ตนเองและผู้อื่น เป็นบุคคลมีคุณค่ามีประโยชน์ และสร้างสรรค์คุณงามความดี อันเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองต่อไป

2. ระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านธุรการเกี่ยวกับการลงสารบบคดีอาญา และสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์

งานเกี่ยวกับสารบบคดีอาญา

สารบบรับความอาญาปรากฏตัวผู้ต้องหาที่ส่งตัวมา (ส.1) ใช้ลงรับสำนวน การสอบสวนที่พนักงานสอบสวนเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหา และส่งตัวผู้ต้องหาพร้อมสำนวน คำว่าส่งตัวพร้อมผู้ต้องหานั้น หมายความว่า อาจส่งตัวมาทันทีพร้อมสำนวนหรือส่งตัวภายหลัง ตามคำสั่งของพนักงานอัยการ เช่น การสั่งให้ส่งตัวมาฟ้อง หรือส่งเมื่อมีการจับตัวได้ หรือสำนวน ที่ส่งมาโดยตัวผู้ต้องหาอยู่ในอำนาจของพนักงานอัยการในคดีอื่น หรือสำนวนที่ผู้ต้องหา ถูกศาลขังอยู่หรือถูกจำคุกในคดีอื่นอยู่ แต่ต้องเป็นกรณีถูกขังหรือจำคุกในอำนาจของศาลที่ จะรับฟ้องไว้พิจารณาได้เท่านั้นจึงจะรับใน ส.1 (ที่ น.ว. 5/2500 ลงวันที่ 28 มกราคม 2500 ประเบียบฯ เล่ม 1 หน้า 1196 และ น.ว. ที่ อส (สฟปผ) 0018/ว 145 ลงวันที่ 30 กันยายน 2541)

สารบบรับความอาญาปรากฏผู้ต้องหาที่ไม่ได้ส่งตัวมา (ส.2) ใช้สำหรับลงรับ สำนวนที่ยังไม่ได้มีการรับตัวผู้ต้องหา โดยพนักงานสอบสวนเห็นควร สั่งไม่ฟ้อง หรือเห็นควร สั่งฟ้องแต่ยังเรียกหรือจับตัวไม่ได้ ถ้าพนักงานสอบสวนยังไม่มีความเห็นไม่ให้ลงรับใน ส. 2 แต่ให้ลงรับในสารบบรับหนังสือทั่วไป (ป. ระเบียบ ฯ เล่ม 1 หน้า 310)

สารบบรับความอาญาปรากฏผู้ต้องหาที่ไม่ได้ส่งตัวมา (เฉพาะคดีเปรียบเทียบ) (ส.2 ก.) ใช้สำหรับลงรับสำนวนที่พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับไปแล้ว จึงส่งมาให้ พนักงานอัยการพิจารณาแต่ถ้าเป็นสำนวนที่ได้ลงรับไว้ใน ส.1 หรือ ส.2 ก. อยู่ก่อนแล้ว พนักงานอัยการสั่งให้เปรียบเทียบปรับก็ไม่ต้องมาลงใน ส. 2 ก. นี้ซ้ำอีก แต่ให้ลงจำหน่ายใน ส.1 หรือ ส.2 เดิมนั้น (ป.ระเบียบฯ เล่ม 1 หน้า 961)

สารบบความอาญาไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด (ส.3) ใช้สำหรับสำนวนการสอบสวน ที่ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรงดการสอบสวน สำหรับ ช่องเลขที่, รับ วัน เดือน ปี, รับจากพนักงานสอบสวนแห่งใด, ชื่อผู้เสียหาย ชื่อผู้ตรวจสำนวน ให้กรอกทำนองเดียวกับ ส.1 และ ส.2

สารบบฟ้องความอาญา (ส.4) สารบบนี้ใช้ลงคดีที่มีการยื่นฟ้องต่อศาล คือ สำนวนที่มีการลงรับไว้ตาม ส.1 และต่อมามีการสั่งฟ้องจึงมาลง ส.4 ด้วย ตามระเบียบให้ลง ต่อเมื่อศาลได้รับฟ้องไว้เรียบร้อยแล้ว มีหมายเลขคดีดำแล้วห้ามไม่ให้ลงล่วงหน้า เพราะถ้า

ฟ้องขัดข้อง เช่น นายประกันขัดข้องการส่งตัวผู้ต้องหา หรือ ผู้ต้องหาหลบหนีหรือมีเหตุขัดข้อง
 อย่างอื่น ทำให้ยื่นฟ้องไม่ได้ก็จะต้องมาลบจากสารบบ หรือขีดฆ่าออกทำให้สารบบสกปรก
 เลอะเทอะ (ป.ระเบียบฯ เล่ม 1 หน้า 312 และหน้า 1604)

สารบบฟ้องความอาญาด้วยวาจา (ส.4วาจา) คือ สารบบ ส.4 ธรรมดาซึ่งนำมาใช้
 เฉพาะการรับสำนวนมีตัวผู้ต้องหาฟ้องด้วยวาจาโดยมีระเบียบเป็นพิเศษว่าที่หน้าปกสารบบ
 ต้องเขียนไว้ว่า “สารบบฟ้องความอาญาด้วยวาจา” และถือเป็นสารบบรับและฟ้องรวมกัน
 ไม่มีการลงรับใน ส.1 อีก เมื่อจะสำรวจว่าความอาญาฟ้องด้วยวาจามีเท่าไรก็ดูจำนวนรับ จำนวนฟ้อง
 จากสารบบเล่มนี้เล่มเดียว แล้วนำผลไปทำรายงานอัยการ บ.6 ได้สำนวนฟ้องด้วยวาจา คือ สำนวน
 ที่มีอัตราโทษอยู่ในอำนาจศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษาได้หรือสำนวนที่นำวิธีพิจารณา
 ความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด คือมีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับ
 ไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับไม่เกินอัตราดังกล่าวสารบบนี้ช่องต่าง ๆ ให้กรอรายการ
 เช่น ส. 4 ธรรมดา เว้นแต่ในช่อง “เลขลำดับที่” ก็คงทนต์หมายเลขเดียวตามลำดับที่รับและฟ้อง
 ไปโดยไม่มีหมายเลขจาก ส.1 มาลงไว้ด้วย

3. กระบวนการทำงานเกี่ยวกับการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน
 อัยการจังหวัดปราจีนบุรี

กระบวนการของสารบบรับความอาญาปรากฏตัวผู้ต้องหาที่ส่งตัวมา (ส.1)
 กระบวนการนี้เริ่มตั้งแต่รับสำนวนจากพนักงานสอบสวนที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 จำนวน 6 สถานี มาส่งสำนวนที่สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี โดยผู้รับสำนวนของ
 สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี ได้แต่งตั้งนิติกรปฏิบัติการมาทำการตรวจรับสำนวน โดยจะรับ
 สำนวนคดีอาญามาแล้วมาแยกว่าเป็นสำนวนสารบบประเภทใด ถ้าเป็นสำนวน ส.1 ผู้รับสำนวน
 ต้องตรวจสอบสำนวนโดยละเอียดว่ามีความผิดพลาดหรือตกหล่นอย่างไร ถือว่าเป็น
 ผู้กลั่นกรองสำนวนก่อนที่จะมีการตรวจรับสำนวน ถ้าสำนวนมีปัญหาหรือไม่ครบตามรูปคดี
 ผู้ตรวจรับสำนวนจะแจ้งต่อพนักงานสอบสวนให้นำสำนวนกลับไปแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูล
 ให้ครบถ้วนแล้วนำสำนวนกลับมาเพื่อทำการตรวจรับสำนวนใหม่ แต่หากผู้ตรวจรับสำนวน
 ได้ทำการตรวจรับสำนวนแล้ว ผู้ตรวจรับสำนวนจะต้องดำเนินการต่อโดยนำสำนวน
 ดังกล่าวมาให้เจ้าพนักงานธุรการที่รับผิดชอบการจัดการสารบบคดีมาทำการลงสารบบคดี
 อิเล็กทรอนิกส์ และเข้าเล่มสำนวน เนื่องจากปัจจุบัน ได้มีการยกเลิกสารบบรูปเล่มแล้ว
 ต่อจากนั้นจึงจะส่งให้อัยการจังหวัดเป็นผู้จ่ายสำนวนว่าสำนวนนี้ควรจ่ายให้ใครเป็นเจ้าของ

สำนวนตามระดับหรือชั้นของพนักงานอัยการ เมื่อมีเจ้าของสำนวนแล้ว เจ้าของสำนวนจะต้องทำความเข้าใจต่ออัยการจังหวัดว่าควรสั่งฟ้องหรือไม่ และสั่งฟ้องในฐานความผิดใดหรือในกรณีที่ไม่ควรสั่งฟ้องก็ให้แสดงความเห็นว่าเหตุใดไม่ควรสั่งฟ้อง แล้วส่งความเห็นนั้นมายังอัยการจังหวัดอีกครั้งเพื่อให้อัยการจังหวัดทำความเข้าใจว่าเห็นตามหรือไม่ โดยคำสั่งของอัยการจังหวัดนั้นถือเป็นที่สุด คำสั่งของอัยการจังหวัดจะมีอยู่ 4 รูปแบบ คือ สั่งฟ้องสั่งไม่ฟ้องบางข้อหา สั่งไม่ฟ้อง และยุติการดำเนินคดี ถ้าความเห็นออกมาว่าสั่งฟ้องให้ทำการส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเพื่อทำการร่างฟ้องและดำเนินการฟ้องต่อไป ซึ่งการฟ้องต้องลงในสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ ส.4 แต่ถ้าคำสั่งว่าสั่งไม่ฟ้องบางข้อหาให้ทำเป็นหนังสือเสนอถึงผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้บัญชาการตำรวจ ในข้อหาที่สั่งไม่ฟ้อง ถ้าข้อหาที่ฟ้องก็ร่างฟ้องแล้วส่งต่อศาลในการดำเนินคดีอาญาต่อไป ถ้ามีคำสั่งไม่ฟ้องให้ดำเนินการทำหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้บัญชาการตำรวจพร้อมส่งสำนวนไปด้วย เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้บัญชาการตำรวจเห็นชอบหรือเห็นแย้งในคำสั่งที่ไม่ฟ้อง และคำสั่งสุดท้าย คือ คำสั่งยุติการดำเนินคดี ในกรณีเช่น ผู้ต้องหาถึงแก่ความตาย หรือผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ จึงมีคำสั่งออกมาว่ายุติการดำเนินคดี

กระบวนการของสารบบรับความอาญาไม่ปรากฏตัวผู้ต้องหาที่ส่งตัวมา (ส.2) กระบวนการเริ่มตั้งแต่การรับสำนวนจากพนักงานสอบสวนที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบจำนวน 6 สถานี มาส่งสำนวนที่สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี โดยผู้รับสำนวนของสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี ได้แต่งตั้งนิติกรปฏิบัติการให้ทำการตรวจรับสำนวน โดยจะรับสำนวนคดีอาญามาแล้วมาแยกว่าเป็นสารบบประเภทใด ถ้าเป็นสารบบ ส.2 ผู้ตรวจรับสำนวนต้องตรวจสำนวนโดยละเอียดว่ามีความผิดพลาดหรือตกหล่นอย่างไร ถือได้ว่าเป็นผู้กรองสำนวนก่อนที่จะรับสำนวน ถ้าสำนวนมีปัญหาหรือไม่ครบตามรูปคดี ผู้ตรวจรับสำนวนจะแจ้งต่อพนักงานสอบสวนให้นำสำนวนกลับไปแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลให้ครบถ้วนแล้วนำสำนวนกลับมาเพื่อทำการตรวจรับสำนวนใหม่ แต่หากผู้ตรวจรับสำนวนได้ทำการตรวจรับสำนวนแล้ว ผู้ตรวจรับสำนวนจะต้องดำเนินการต่อโดยนำสำนวนดังกล่าวมาให้เจ้าพนักงานธุรการที่รับผิดชอบการจัดการสารบบคดีมาทำการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ และเข้าเล่มสำนวน เนื่องจากปัจจุบันได้มีการยกเลิกสารบบรูปเล่มแล้ว ต่อจากนั้นจึงจะส่งให้อัยการจังหวัดเป็นผู้จ่ายสำนวนว่าสำนวนนี้ควรจ่ายให้ใครเป็นเจ้าของสำนวนตามระดับหรือชั้นของพนักงานอัยการ เมื่อมีเจ้าของสำนวนแล้ว เจ้าของสำนวน

ต้องทำความเข้าใจการจังหวัดว่าควรสั่งฟ้องหรือไม่ และสั่งฟ้องในฐานความผิดใด หรือในกรณีที่ไม่ควรสั่งฟ้อง ก็ให้แสดงความคิดเห็นว่าเหตุใดไม่ควรสั่งฟ้อง แล้วส่งความเห็นนั้นมายังอัยการจังหวัดอีกครั้ง เพื่อให้อัยการจังหวัดทำความเข้าใจเห็นว่าเห็นตามหรือไม่ โดยคำสั่งของอัยการจังหวัดนั้นถือเป็นที่สุด คำสั่งของอัยการจังหวัด จะมีอยู่ 4 รูปแบบ คือ สั่งฟ้อง สั่งไม่ฟ้องบางข้อหา สั่งไม่ฟ้อง และยุติการดำเนินคดี ถ้าความเห็นคำสั่งฟ้องก็ส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเพื่อทำการออกหมายจับและจับผู้ต้องหา โดยมียุทธศาสตร์ในการสั่งจับแตกต่างกันตามฐานความผิด ถ้าจับตัวผู้ต้องหาได้ก็ให้โอนสำนวนมาเป็น ส.1 เพื่อทำการฟ้อง ซึ่งการฟ้องต้องลงสารบบ ส.4 แต่ถ้าคำสั่งออกมาว่าสั่งไม่ฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องบางข้อหา ต้องทำหนังสือเสนอพร้อมสำนวนถึงผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้บัญชาการตำรวจ ในข้อหาที่ไม่ฟ้องหรือไม่ฟ้องบางข้อหา เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้บัญชาการตำรวจมีความเห็นชอบหรือเห็นแย้ง ถ้าข้อหาที่ฟ้องก็ร่างฟ้องแล้วส่งต่อศาลในการดำเนินคดีอาญาต่อไป และคำสั่งสุดท้ายก็คือ คำสั่งยุติการดำเนินคดี ในกรณีเช่นผู้ต้องหาถึงแก่ความตาย หรือผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ จึงมีคำสั่งออกมาว่ายุติการดำเนินคดี

4. ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี

สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี เดิมเป็นสำนักงานที่ดินจังหวัดปราจีนบุรีตั้งอยู่บนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขที่ ปจ.177 ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี เนื้อที่ 2 ไร่ 3 งาน 68 ตารางวา ต่อมาปริมาณคดีของสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีมีจำนวนมากขึ้น จำนวนบุคลากรในสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีเพิ่มขึ้น แต่พื้นที่ใช้สอยค่อนข้างจำกัดและคับแคบ ประกอบกับศาลจังหวัดปราจีนบุรีได้รับอนุมัติงบประมาณก่อสร้างศาลจังหวัดปราจีนบุรีหลังใหม่ พร้อมบ้านพักในบริเวณศูนย์ราชการจังหวัดปราจีนบุรี หากศาลจังหวัดปราจีนบุรีได้ย้ายไปเปิดทำการที่อาคารหลังใหม่ โดยสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีมิได้ย้ายไปอยู่บริเวณใกล้เคียงกันแล้วย่อมไม่สะดวกในการติดต่อประสานงานและการปฏิบัติงานร่วมกัน เพราะอาคารหลังใหม่อยู่ห่างไกลจากสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีประมาณ 10 กิโลเมตร ดังนั้นสำนักงานอัยการสูงสุดจึงได้อนุมัติให้ดำเนินการก่อสร้างอาคารสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีหลังใหม่ ภายในบริเวณศูนย์ราชการจังหวัดปราจีนบุรีบนที่ราชพัสดุเลขที่ ปจ.798 (บางส่วน) เนื้อที่ 5 ไร่ 3 งาน 35 ตารางวา และสร้างบ้านพักข้าราชการอัยการและบุคลากรบนที่ราชพัสดุ (บางส่วน) เนื้อที่ 5 ไร่ 3 งาน 61 ตารางวา ได้มีการวางแผนริเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 และดำเนินการเรื่อยมาจนเริ่มดำเนินการ

ก่อสร้างในปี พ.ศ. 2552 และก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2554 ปัจจุบันสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีได้ย้ายจากที่ตั้งสำนักงานที่เดิมมาอยู่ที่สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีหลังใหม่ ตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2554 และได้มีการทำพิธีเปิดอาคารสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีหลังใหม่เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 อาคารตั้งอยู่เลขที่ 91 หมู่ที่ 11 ตำบลไม้เค็ด อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี ได้ดำเนินงานควบคู่กับสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดปราจีนบุรี เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ต้องการความช่วยเหลือในการปรึกษากฎหมายเกี่ยวกับบรรดคดี มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเบื้องต้นให้แก่ประชาชน และมีโครงการจัดอบรมประนีประนอมข้อพิพาทระดับหมู่บ้าน โดยมีอำเภอที่อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบจำนวน 5 อำเภอ คือ 1. อำเภอเมืองปราจีนบุรี 2. อำเภอบ้านสร้าง 3. อำเภอศรีมโหสถ 4. อำเภอศรีมหาโพธิ 5. อำเภอประจันตคาม และมีสถานีตำรวจที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวน 6 สถานี คือ 1. สถานีตำรวจภูธรเมืองปราจีนบุรี 2. สถานีตำรวจภูธรบ้านสร้าง 3. สถานีตำรวจภูธรศรีมโหสถ 4. สถานีตำรวจภูธรศรีมหาโพธิ 5. สถานีตำรวจภูธรประจันตคาม 6. สถานีตำรวจภูธรระเบาะไฟ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นภดล บุญไพศาลบันดาล (2555) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการกำหนดมาตรฐานการจัดการงานธุรการศาลจังหวัด (ศาลจังหวัดที่ไม่มีศาลแขวง) กรณีศึกษาศาลจังหวัดสีกี้วพบว่า 1. การปฏิบัติงานธุรการศาลจังหวัดสีกี้ว มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและสามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่มาติดต่อราชการศาลด้วยความสะดวก ถูกต้อง และรวดเร็วยิ่งขึ้นตามมาตรฐานที่กำหนด งานธุรการศาลจังหวัดสีกี้ว มีระบบการควบคุมตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน เป็นการรองรับเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการงานธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรมในระบบ JSO ต่อไปในอนาคต 2. ประชาชนได้รับการบริการที่รวดเร็วเพราะมาตรฐานได้กำหนดช่วงเวลาที่ต้องปฏิบัติงานให้เสร็จในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้ ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงาน รวมทั้งความเป็นธรรมและเสมอภาค เพราะมาตรฐานได้กำหนดให้ต้องมีการวัดความพึงพอใจของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียเป็นระยะ ๆ และศาลต้องแก้ไขหากผลการประเมินต่ำกว่าเป้าหมาย เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนในการติดต่องานราชการศาล มาตรฐานที่กำหนดทำให้ศาลต้องพัฒนาบุคลากรเพื่อยกระดับความรู้ความสามารถ สามารถ

ทำงานแทนกันได้และมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานและบริการประชาชน ส่งผลให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจผลการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรของศาล 3. ศาลมีระบบค่อนข้างนิ่งไม่เปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร มีเอกสารอ้างอิงขั้นตอนการปฏิบัติงานทำให้งานที่ปฏิบัติมีคุณภาพสม่ำเสมอและลดข้อโต้แย้งในการทำงานที่มาจากสาเหตุของความไม่ชัดเจนในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ การสอนงานจะทำได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น ผู้บริหารใหม่สามารถเรียนรู้งานได้รวดเร็วจากเอกสารระบบงาน และสามารถลดภาระการบริหารงานของผู้บริหารได้มาก หากผู้บริหารมีความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อระบบที่มีอยู่ก็สามารถดำเนินการได้เพียงการควบคุมและกำกับดูแลให้เป็นไปตามระบบที่วางไว้ งานจะดำเนินการไปตามระบบได้เองตามกลไกที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. บุคลากรที่ปฏิบัติงานตามมาตรฐาน สามารถลดความขัดแย้งที่อาจมีขึ้นได้อย่างดีที่สุด โดยอ้างอิงจากเอกสารที่จัดทำไว้ หากมีสิ่งที่ไม่ชัดเจนก็สามารถปรับแก้เอกสารให้ชัดเจนขึ้นได้ ระบบสามารถทำให้บุคลากรมีโอกาสแสดงออกในสิ่งที่คนมีส่วนได้เสียและพัฒนาศาล บุคลากรมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในงานที่ตนปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น

รัตนารักษ์ บานแย้ม (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบการจัดการความรู้ด้านธุรการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา พบว่า งานด้านคุ้มครองเด็กในคดีอาญาเป็นงานสำคัญในการสนับสนุนการทำงานของพนักงานอัยการให้มีประสิทธิภาพ เพราะเนื่องจากพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2542 ได้มีบัญญัติเพิ่มบทบาทของพนักงานอัยการในการคุ้มครองเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ในชั้นสอบสวนหลายประการ กล่าวคือ ในชั้นสอบสวนได้กำหนดให้พนักงานอัยการเข้าร่วมในการจดบันทึกคำร้องทุกข์ในกรณีที่เกิดเป็นผู้เสียหาย การถามปากคำเด็กในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การที่ผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กชี้ตัวผู้ต้องหา และการสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็ก เพื่อให้การคุ้มครองเด็กในคดีอาญาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องจัดองค์กรเพื่อรองรับภารกิจและบทบาทดังกล่าวในการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงได้มีระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา พ.ศ. 2543 และจัดตั้งศูนย์อำนวยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญาขึ้นที่กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานรวมทั้งปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย กรณีพนักงานอัยการเข้าร่วมคุ้มครองเด็ก ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ซึ่งสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายอำนวยการควบคุมชั้นสอบสวน ประสพปัญหาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานยังขาดองค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน เพราะบุคคลกรมีการโยกย้ายบ่อย และไม่มีพนักงานอัยการประจำศูนย์ต้องมีการ

ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนพนักงานอัยการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กตลอดเวลา จึงขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กในคดีอาญาโดยเฉพาะ ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า ไม่ตรงตามที่กฎหมายกำหนดทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการขององค์กรได้อย่างเต็มที่ ทั้งในแง่ของการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

ณัฐธา บุญวุฒิ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบการจัดการความรู้ด้านการบริหารการจัดเก็บสำนวนคดีอาญา พบว่า สำนักงานคดีอาญาเป็นหน่วยงานในสำนักงานอัยการสูงสุดที่มีภารกิจหลัก คือ การดำเนินคดีอาญา เมื่อพนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานและมีความเห็นแล้วส่งมายังพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการ ซึ่งการดำเนินคดีของพนักงานอัยการผู้ได้รับมอบหมายจะต้องใช้เอกสารพยานหลักฐานต่างๆ ที่พนักงานสอบสวนมีความเห็นแล้วข้างต้น เรียกว่า “สำนวนคดีอาญา” และปัญหาที่สำคัญในปัจจุบันของสำนักงานคดีอาญา คือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดเก็บสำนวนคดีอาญาไม่มีคู่มือปฏิบัติงานด้านจัดเก็บสำนวนคดีอาญา ทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้ประสบการณ์และหาเทคนิคต่างๆ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง เพื่อหาทางในการแก้ไขปัญหาจึงนำระบบการจัดการความรู้ ตามหลักการของ Common KADS โดยนำทฤษฎีการจัดการความรู้ของ Nonaka “ทฤษฎีการสร้างความรู้” (Knowledge Creation) มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา งานค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้สร้างและนำระบบการจัดการความรู้ พร้อมแผนกิจกรรมการจัดการความรู้ตามทฤษฎีสร้างความรู้ เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่และเป็นการผลิตความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยสามารถแบ่งความรู้ออกเป็นความรู้ชัดแจ้ง (Explicit) และความรู้ฝังลึก (Tacit) ซึ่งมีความสำคัญต่อองค์กร ซึ่งระบบการจัดการความรู้นี้สามารถช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

สุรัตน์ มังคุด (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบการจัดการความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาของสำนักงานอัยการสูงสุด พบว่า การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ธุรการ นิติกร สำนักงานคดีปกครอง พร้อมทั้งศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานโดยจะศึกษาถึงปัญหาในการทำสารบบคดีปกครอง ซึ่งการปฏิบัติงานในระยะเวลาที่ผ่านมาประสบปัญหาหลายประการ เช่น บุคลากรเกษียณอายุราชการ ลาออก โยกย้าย หรือเลื่อนตำแหน่ง เมื่อมีบุคลากรมาปฏิบัติหน้าที่แทนจะประสบปัญหาด้านการทำงาน ขาดคู่มือที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม ขาดประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา จึงนำระบบการจัดการความรู้มาบริหารจัดการตามความรู้หลักการของ

Common KADS และนำทฤษฎีการจัดการความรู้ตามแนวทฤษฎีของ David Garvin “ทฤษฎีการเรียนรู้ขณะทำงาน” (Learning in Action) มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา งานค้นคว้าแบบอิสระนี้ ได้สร้างและนำระบบการจัดการความรู้พร้อมแผนกิจกรรมการจัดการความรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ขณะทำงานไปแก้ปัญหา โดยมีหลักการสำคัญคือ การเปลี่ยนการทำงาน (Action) ให้เป็นโอกาสในการเรียนรู้ (Learning Opportunity) ไม่นั่งเฝ้าคนออกจากหน้างานมาเพื่อฝึกฝนการเรียนรู้ ซึ่งระบบการจัดการความรู้นี้สามารถช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน พัฒนางานและระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและก่อให้เกิดมาตรฐานเดียวกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นระดับองค์กร คือ สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานอัยการ ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ นิติกร และเจ้าหน้าที่ธุรการที่เกี่ยวข้องกับสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งมีจำนวน 16 คน (บุคลากรสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี 18 กันยายน 2562) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานอัยการ, ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ, นิติกร, เจ้าหน้าที่ธุรการ จำนวน 16 คน คัดเลือกโดยวิธีคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้ คือ

- 1) เป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี
- 2) เป็นผู้ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีอย่างน้อย 6 เดือน
- 3) เป็นข้าราชการและบุคลากรในสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี

เครื่องมือในการดำเนินงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi structured interview) โดยคำสัมภาษณ์ในประเด็นต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่มาจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนการดำเนินการและวิธีการในการพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์

สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี และแนวทางการพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี

วิธีการสร้างเครื่องมือ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสารทางวิชาการต่าง ๆ หนังสือสั่งการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี ตลอดจนข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้มีความรู้ในหน่วยงานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ในสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี
2. สร้างแบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขอบเขต และกรอบแนวคิดการวิจัย
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างไปขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและพิจารณาให้ข้อคิดเห็นแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความถูกต้องเหมาะสม
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้เก็บข้อมูลและทำการพัฒนาต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษานำแบบสัมภาษณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการฝ่ายอัยการ ดังนี้ 1. ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเองแล้วเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการฝ่ายอัยการ คือ พนักงานอัยการ ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ นิติกรและเจ้าหน้าที่ธุรการที่เกี่ยวข้องกับสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 16 คน 2. ผู้ศึกษาทำการสัมภาษณ์ข้าราชการฝ่ายอัยการด้วยตนเอง โดยใช้เครื่องมือช่วยจำ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ 3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มารวบรวม ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูลแล้วนำไปสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แล้วสรุปประเด็นหัวข้อที่สำคัญเกี่ยวกับสภาพการณ์ในการพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี ออกเป็นส่วน ๆ จำนวน 6 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป ด้านการรับ-ส่งสำนวน ด้านการค้นหาสำนวน ด้านสถานะของสำนวน ด้านการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์

การนำเสนอผลการศึกษา

การนำเสนอผลการศึกษาที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้ศึกษานำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของการพรรณนา

ผลการวิจัย

ด้านการรับ-ส่งสำนวน ในสำนวนการสอบสวนต้องมีรายงานประวัติอาชญากรของผู้ต้องหาว่าเคยมีประวัติการกระทำความผิดในคดีไหนมาบ้าง แล้วผลของคดีเป็นประการใด ซึ่งบางครั้งพนักงานสอบสวนขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ธุรการในการหาผลคดีดังกล่าวให้ จึงทำให้ส่งสำนวนคดีล่าช้าเพราะผลคดีในสำนวนการสอบสวนยังไม่ครบถ้วน ทำให้พนักงานอัยการไม่สามารถที่จะรับสำนวนดังกล่าวได้ เพราะถือว่าสำนวนไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ อีกกรณีหนึ่ง คือ ความเห็นในการแจ้งข้อกล่าวหา หรือฐานความผิดนั้น ผู้ตรวจรับสำนวนกับพนักงานสอบสวนมีความเห็นต่างกันว่าควรที่จะแจ้งข้อกล่าวหาใหม่มากกว่าที่จะแจ้งข้อกล่าวหาเดิม ทำให้สำนวนที่มายังพนักงานอัยการเกิดปัญหาอุปสรรคในการรับ-ส่งสำนวนคดี การหาผลคดีในสำนวนการสอบสวน พนักงานสอบสวนควรหาผลคดีมาให้ครบถ้วน หากพนักงานสอบสวนไม่สามารถหาผลคดีได้ ให้พนักงานสอบสวนสอบถามผลคดีเป็นหนังสือมาขอทราบผลคดีดังกล่าวกับพนักงานอัยการก่อนที่จะมาส่งสำนวนจะทำให้สำนวนดังกล่าวไม่เกิดความล่าช้า และการแจ้งฐานความผิดของพนักงานสอบสวนควรที่จะปรึกษากันเป็นการส่วนตัวหรือขอคำแนะนำกับพนักงานอัยการในการลงฐานความผิด ซึ่งจะทำให้ไม่ติดขัดหรือเกิดปัญหาอุปสรรคในเรื่องการลงฐานความผิดในสำนวนคดี

ด้านการค้นหาสำนวน บุคลากรใหม่เข้ามาโดยที่ไม่มีการเรียนรู้งานกับบุคลากรคนเก่ามาก่อนก็จะไม่รู้ว่าสำนวนนี้ถูกจัดเก็บไว้ที่ใด และอยู่ในสถานะหรือขั้นตอนใด จึงเกิดปัญหาในการจัดเก็บสำนวนและการค้นหาสำนวนในแต่ละครั้ง อาจใช้เวลาทั้งวันในการหาสำนวนเพียงแค่สำนวนเดียว ควรมีการจัดทำระบบหรือการจัดการสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีห้องในการจัดเก็บสำนวนที่เป็นระบบและมีความเป็นระเบียบ มีตู้เก็บสำนวนที่เพียงพอ ตู้เก็บควรแยกแยะสำนวนตาม ปี พ.ศ. หรือสถานะของสำนวนให้ชัดเจน ไม่ควรมีห้องเก็บสำนวนหลายห้อง แต่ควรมีระเบียบในการจัดเก็บสำนวน มีใบบอกสถานะของสำนวนติดไว้กับสำนวนให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้รู้ที่มาที่ไปของสำนวน และควรมีเจ้าหน้าที่ห้องเก็บสำนวน โดยเฉพาะในการนำสำนวนเข้าและนำสำนวนออก

ด้านสถานะของสำนวน สำนวน ส.2 มีการสั่งจับ อายุความมีกำหนด 10 ปี หรือ 15 ปี ส่วน ส.1 ต้องมีขั้นตอนในการไปผู้ว่าราชการจังหวัดและในคดีที่จำเลยหรือโจทก์มีการอุทธรณ์เกิดขึ้น ต้องรู้ว่าสำนวนอยู่ที่ใด ไปผู้ว่าราชการจังหวัดเมื่อไหร่ หรือ ไปผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาคเมื่อใด หรืออยู่ในสถานะขั้นตอนใดต้องเก็บสำนวนที่มีการสั่งจับไว้ให้ดี และเป็นที่เป็นทาง เพราะบางคดีมีอายุความถึง 10 ปี และลงคุมในสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ไว้ว่าสำนวนอยู่ที่ใด ส่วนสำนวนที่ไปผู้ว่าราชการจังหวัดหรือไปผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ต้องมีการทำสำเนาการส่งสำนวนไปผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาคว่ามีสำนวนคดีใดส่งไปบ้าง และสำนวนคดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนใด

ด้านการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ ในการลงสารบบของสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี มีการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์โดยได้ยกเลิกการลงสารบบแบบรูปเล่ม และด้วยความละเอียดและความซับซ้อนของสำนวนบางสำนวนอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ได้ เจ้าหน้าที่สารบบคดีผู้รับผิดชอบในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์จะต้องใช้ความละเอียดรอบคอบและทำความเข้าใจกับสำนวนก่อนที่จะลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์เพื่อป้องกันข้อผิดพลาด และควรเข้ารับการอบรมอย่างสม่ำเสมอในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ หรือความรู้ที่เพิ่มพูนที่จะเข้ามาช่วยในการจัดการในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ที่ครบถ้วน สมบูรณ์ ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์และสารบบแบบรูปเล่มที่ผิดพลาดก็สามารถนำมาเป็นประสบการณ์ในการจัดการกับการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ในครั้งต่อไป ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์อย่างระมัดระวัง และจะไม่เกิดปัญหาอุปสรรคอย่างที่เคยมีมา

ผลการศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์
กรณีศึกษา : สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า

ด้านการรับ-ส่งสำนวน ปัญหาเกี่ยวกับการหาผลคดีในสำนวนการสอบสวนที่พนักงานสอบสวนส่งมายังสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีและการแจ้งข้อกล่าวหาซึ่งการหาผลคดีในสำนวนการสอบสวน พนักงานสอบสวนควรหาผลคดีมาให้ครบถ้วน หากไม่สามารถหาผลคดีไม่ได้ ควรทำหนังสือมาขอผลคดีดังกล่าวกับพนักงานอัยการก่อนที่จะมาส่งสำนวนจะทำให้การส่งสำนวนไม่เกิดปัญหาอุปสรรคเรื่องความล่าช้าในการส่งสำนวนคดี และการแจ้งฐานความผิดของพนักงานสอบสวน ควรที่จะปรึกษากันเป็นการ

ส่วนตัวหรือขอคำแนะนำกับพนักงานอัยการในการลงฐานความผิด จึงจะทำให้สำนวนไม่ติดขัด การประสานงานคือองค์กรตั้งแต่สององค์กรขึ้นไปได้มาปฏิบัติงานร่วมกัน จัดกลไกในการบริหารงานโดยผสมผสานความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้จะช่วยให้องค์กรมีระเบียบการทำงานเพื่อให้ส่วนต่าง ๆ ได้ร่วมมือปฏิบัติเพื่อป้องกันปัญหาการทำงานที่ซ้ำซ้อน ลดความขัดแย้งในการทำงานเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ด้านการค้นหาสำนวน การเปลี่ยนแปลงด้านบุคลากร โดยที่ไม่มีมีการเรียนรู้งานกับบุคลากรคนเก่ามาก่อน ทำให้ไม่มีการศึกษางานมาก่อน จึงเกิดปัญหาในการจัดเก็บสำนวน และการค้นหาสำนวนในแต่ละครั้ง ควรมีการจัดทำระบบหรือแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีห้องในการจัดเก็บสำนวนที่เป็นระเบียบ ระบบการพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า สำนักงานคดีอาญาเป็นหน่วยงานในสำนักงานอัยการสูงสุดที่มีภารกิจหลัก คือ การดำเนินคดีอาญา เมื่อพนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานและมีให้ความเห็นแล้วส่งมายังสำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีเพื่อดำเนินการ ซึ่งในการดำเนินคดีพนักงานอัยการผู้ได้รับมอบหมายต้องใช้เอกสารพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่พนักงานสอบสวนมีความเห็นแล้วข้างต้น เรียกว่า “สำนวนคดีอาญา” และปัญหาที่สำคัญในปัจจุบันของสำนักงานคดีอาญา คือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดเก็บสำนวนไม่มีประสบการณ์ที่เพียงพอในด้านการจัดเก็บสำนวนคดีอาญา ทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้ประสบการณ์และหาเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง

ด้านสถานะของสำนวน สถานะของสำนวนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการควบคุมและติดตามสำนวน ทำให้สำนวนมีการติดตามสำนวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรผู้รับผิดชอบในการติดตามสำนวนควรมีความรอบคอบในการลงคุมสารบบว่าสำนวนไปที่ใด และอยู่ในขั้นตอนใด และควรมีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรี และเพิ่มพูนความรู้และการจัดการเกี่ยวกับสำนวนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ นกตล บุญไพศาล บันดาล (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางกำหนดมาตรฐานการจัดการงานธุรการ ประชาชนได้รับบริการที่รวดเร็วเพราะมาตรฐานได้กำหนดช่วงที่ต้องปฏิบัติงานให้เสร็จในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้ ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงาน รวมทั้งความเป็น

ธรรมและเสมอภาค เพราะมาตรฐานได้กำหนดให้ต้องมีการวัดความพึงพอใจของประชาชน และผู้มีส่วนได้เสียเป็นระยะ ๆ และศาลต้องแก้ไขหากผลการประเมินต่ำกว่าเป้าหมาย เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนในการติดต่อราชการ

ด้านการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ การลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ข้อมูลจะเกิดการผิดพลาดไม่ได้ ข้อมูลเกิดการผิดพลาดก็จะทำให้ระบบทั้งหมดเป็นเท็จทั้งหมด บุคลากรผู้ทำหน้าที่ลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์จึงมีความสำคัญต้องมีความรู้ความสามารถด้านคดี และต้องอาศัยประสบการณ์ในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ ต้องมีการพัฒนาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ควรมีการใช้สารบบอิเล็กทรอนิกส์ให้มากกว่านี้ และมีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

จากการศึกษาแนวทางพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ศึกษาการพัฒนาาระบบสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะและผลการปฏิบัติงานของบุคลากรกับการพัฒนาบุคลากรในการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์
3. นำประเด็นข้อเสนอแนะมาทำการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และออกแบบการลงสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์เพื่อจัดการศึกษาในครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

- สำนักงานอัยการสูงสุด. (2553). ประมวลจริยธรรมของข้าราชการฝ่ายอัยการและบุคลากร
ของสำนักงานอัยการสูงสุด
- สำนักงานอัยการสูงสุด. (2560). จริยธรรมและวินัยข้าราชการตุลาการของสำนักงานอัยการ
สูงสุด
- สำนักงานอัยการสูงสุด. (2561). หนังสือ ที่ อส 0001.1 (ทส)/ว 50 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561
หนังสือ ที่ อส 0001.1(ทส)/ว 64 ลงวันที่ 6 มีนาคม 2561
หนังสือ ที่ อส 0001.1(ทส)/ว 233 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2561
- นภดล บุญไพศาลบันดาล. (2555). แนวทางการกำหนดมาตรฐานการจัดการงานตุลาการศาลจังหวัด
(ศาลจังหวัดที่ไม่มีศาลแขวง) กรณีศึกษาศาลจังหวัดสีกี้ว
- รัตนภรณ์ บานแย้ม. (2556). ระบบการจัดการความรู้ด้านตุลาการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา
- ณัฐฐา บุญวุฒิ. (2556). ระบบการจัดการความรู้ด้านการบริหารการจัดเก็บสำนวนคดีอาญา
- สุรัตน์ มั่งคุด. (2556). ระบบการจัดการความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวกับ
การดำเนินคดีอาญาของสำนักงานอัยการสูงสุด
- ขจรศักดิ์ ศิริมัย. (2555). แนวทางการพัฒนาระบบสมรรถนะเพื่อพัฒนาการบริหาร
ทรัพยากรบุคคล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- ชลนิตา พรหมเผือก. (2554). การกำหนดสมรรถนะเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ของบุคลากรศูนย์นวัตกรรมและการจัดการความรู้. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการความรู้, วิทยาลัย
ศิลปะ สื่อและเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กัลยากร คำพิพากษ์. (2560). แนวทางการพัฒนาการจัดการสารบบคดีอาญา สำนักงาน
อัยการจังหวัดบึงกาฬ
- ดวงนภา เสนนະ. (2554). การพัฒนาข้าราชการตุลาการของสำนักงานอัยการสูงสุด. (ม.ป.ท.)

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ัชชฎาพร คำล้ำค่า. (2553). การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านสถิติอาญาของ
ตำรวจภูธร 4 (ม.ป.ท.)
- ศิริศักดิ์ อัครปรีดี. (2555). ระบบการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินคดีอาญา
ทรัพย์สินทางปัญญาของสำนักงานอัยการสูงสุด
- สำนักงานอัยการสูงสุด. (2553). ระเบียบว่าด้วยงานธุรการคดี. (ม.ป.ท.)
- สำนักงานอัยการสูงสุด. (2555). การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสำนวนล้าง. (ม.ป.ท.)
- เกียรติ หรรุ่งโรจน์. (2554). ระบบการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวินิจฉัยสั่ง
คดีอาญา
- สำนักงานอัยการสูงสุด. (2547). ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญา
ของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2547
- รองศาสตราจารย์ ดร. ทิพาพร พิมพ์พิสุทธิ. (2559). หลักจริยธรรมผู้นำและนโยบาย
สาธารณะ
- ธานินทร์ กล้วยวิเชียร. (2550). คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร, สำนักงาน ก.พ.